

Sygn. akt: I C 846/18 upr.

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2018 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Sylwia Piasecka
Protokolant:	stażysta Karolina Ziółkowska

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2018 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy

z powództwa Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej im. F. S. z siedzibą w

G.

przeciwko E. M. (1)

o zapłatę

- zasądza od pozwanej E. M. (1) na rzecz powoda Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. kwotę 4.387,03 zł (słownie: cztery tysiące trzysta osiemdziesiąt siedem złotych trzy groszy) wraz z odsetkami umownymi w wysokości 10% w stosunku rocznym od dnia 02 sierpnia 2018 roku do dnia 21 listopada 2018 roku,
- zasądzoną w punkcie 1 należność główną wraz z odsetkami umownymi w wysokości 133,41 zł (słownie: sto trzydzieści trzy złotych czterdzieści jeden groszy) tj. kwotę 4.520,44 zł (słownie: cztery tysiące pięćset dwadzieścia złotych czterdzieści cztery groszy) rozkłada na 45 miesięcznych rat, przy czym pierwsza rata w wysokości 120,44 zł (słownie: sto dwadzieścia złotych czterdzieści cztery groszy) i każda następna rata po 100,00 zł (słownie: sto złotych) płatne do dnia 15 – go każdego miesiąca, poczynając od miesiąca następnego od tego, w którym niniejszy wyrok się uprawomocni, z odsetkami umownymi w wysokości 10% w razie nieuiszczenia poszczególnych rat w terminie, a w razie zmiany wysokości stopy kredytu lombardowego NBP – z odsetkami stanowiącymi czterokrotność wysokości tych odsetek, nie więcej jednak niż wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie,
- nie obciąża pozwanej E. M. (1) kosztami procesu.

Sygn. akt I C 846/18

UZASADNIENIE

Powód – Spółdzielcza (...) z siedzibą w G., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego złożył pozew do elektronicznego postępowania upominawczego przeciwko E. M. (1) o zapłatę kwoty 4.387,03 złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od 2 sierpnia 2018 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu.

W uzasadnieniu podniósł, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej powód udzielił pozwanej pożyczki w wysokości 6.000,00 złotych na podstawie umowy z dnia 5 października 2016 roku. Zgodnie z umową pożyczka miała być spłacona w miesięcznych ratach. Pożyczkobiorca, mimo zobowiązania wynikającego z umowy, nie regulował rat pożyczki w ustalonych terminach, tym samym powód uzyskał podstawę do wypowiedzenia stosunku umownego. Wypowiedzenie umowy zostało wysłane na adres, który wskazała pożyczkobiorca, skutkując wymagalnością roszczenia z dniem 28 czerwca 2018 roku.

Powód wskazał nadto, że przed wypowiedzeniem umowy pożyczki, wzywał pozwaną do dobrowolnego uregulowania zadłużenia oraz, że wysokość zadłużenia stanowi kapitał pożyczki w wysokości 4.103,98 zł i odsetki do dnia wniesienia pozwu, wynikające z zaległości w spłacie rat pożyczki oraz naliczonych od kwoty całego niespłaconego kapitału pożyczki od dnia następującego po dniu wymagalności w wysokości 283,05 złotych.

Postanowieniem z dnia 30 sierpnia 2018 roku, wydanym w sprawie VI Nc-e (...), Sąd Rejonowy L. stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym i przekazał sprawę do tutejszego Sądu.

Pozwana – E. M. (1) stawiała się na termin rozprawy i uznała roszczenie powoda zarówno co do zasady, jak i wysokości. Jednocześnie wniosła o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty w wysokości po 100,00 złotych miesięcznie z uwagi na aktualną sytuację rodzinną i finansową. Wskazała, że utrzymuje się z renty rodzinnej w wysokości ponad 2.010,86 złotych. Świadczenie to stanowi jedyny dochód pozwanej, który przeznaczona ona na koszty związane z utrzymaniem mieszkania – czynsz i najem oraz opłaty za energię elektryczną - 826,00 złotych, zakup leków – 200,00 złotych oraz spłatę innych zobowiązań finansowych – około 700,00 – 800,00 złotych miesięcznie. Pozwana podkreśliła nadto, że nie są wobec niej prowadzone żadne postępowania egzekucyjne, jednakże nie jest w stanie spłacić zobowiązania jednorazowo.

Pozwana E. M. (1) wskazała, że jest w depresji i chciała popełnić samobójstwo.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 października 2016 roku pozwana E. M. (1) zawarła z powodem Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo – Kredytową im. F. S. w G. umowę pożyczki (kredyt konsumencki) nr (...), którą zobowiązała się spłacić w systemie ratałnym do dnia 15 stycznia 2020 roku.

Kwota pożyczki z uwzględnieniem kredytowanych kosztów w postaci prowizji z tytułu udzielenia pożyczki oraz kosztów związanych z zawarciem umowy, kosztów związanych z ustanowieniem zabezpieczeń oraz kosztów usług dodatkowych i innych kosztów wyniosła sumę 6.000,00 złotych.

Łączna kwota do spłaty z tytułu pożyczki wynosiła sumę 7.071,68 złotych.

W dniu 5 października 2016 roku pożyczka została wypłacona pozwanej E. M. (1), przy czym kwota pożyczki została pomniejszona o kwotę prowizji w wysokości 900,00 złotych.

bezsporne, nadto dowód: umowa pożyczki k. 22 – 24v, regulamin k. 25 – 26, zestawienie operacji k. 49.

Na poczet pożyczki pozwana E. M. (1) uiściła kwotę 2.381,66 złotych. bezsporne, nadto por. odcinki wpłat. 61.

Pozwana E. M. (1) zaprzestała regulowania zobowiązania, w związku z czym powód kilkakrotnie wzywał ją do spłaty zaległych rat, wyznaczając jednocześnie termin uregulowania zaległości. Pozwana nie reagowała na wezwania, co spowodowało, że powód pismem z dnia 22 maja 2018 roku wypowiedział pozwaną umowę pożyczki z dnia 5 października 2016 roku.

bezsporne

Do zapłaty pozostała kwota 4.103,98 złotych z tytułu kapitału pożyczki oraz kwota 283,05 złotych z tytułu odsetek umownych naliczanych za korzystanie z kapitału w wysokości 10% od dnia następującego po dniu wymagalności, tj. od dnia 29 czerwca 2018 roku do dnia wniesienia pozwu, tj. do dnia 2 sierpnia 2018 roku.

bezsporne

Pozwana – E. M. (1) samodzielnie prowadzi gospodarstwo domowe. Posiada dochód z tytułu renty rodzinnej w wysokości ponad 2.010,86 złotych, który stanowi jedyne jej źródło utrzymania.

Pozwana ponosi koszty związane z utrzymaniem mieszkania – czynsz, najem, energia elektryczna - 826,00 złotych, zakupem leków – 200,00 złotych (nadczytność tarczycy, nadciśnienie tętnicze) oraz spłatę innych zobowiązań finansowych – 700,00 – 800,00 złotych miesięcznie.

Wobec pozwanej E. M. (1) nie są prowadzone żadne postępowania egzekucyjne. Pozwana nie posiada wartościowego majątku.

Pozwana E. M. (1) przebywała w SP ZOZ w C. z uwagi na próbę samobójczą.

przyznane, por. wyjaśnienia pozwanej E. M. 00:08:05 k. 64v.

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie powód dochodził roszczenia z tytułu niespłaconego kredytu wraz z odsetkami i kosztami, wynikającego z umowy zawartej przez pozwaną z powodem.

Stan faktyczny nie był kwestionowany przez pozwaną E. M. (1) zarówno co do zasady, jak i wysokości roszczenia. Pozwana przyznała również, że początkowo spłacała zobowiązanie, jednakże zaprzestała regulowania pożyczki z uwagi na sytuację finansową i stan zdrowia.

Powód, prawidłowo wezwany na termin rozprawy, nie odniósł się do wskazywanej przez pozwaną sytuacji osobistej i majątkowej oraz do kwestii związanej z wnioskiem o rozłożenie zasądzonego roszczenia na raty w wysokości po 100,00 złotych miesięcznie.

Zgodnie z treścią art. 213 § 2 k.p.c. Sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

Uznanie powództwa jest aktem dyspozycyjności materialnej pozwanego, który za zasadne uznaje zarówno roszczenie powoda, jak i przyznaje uzasadniające je przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne, a w konsekwencji godzi się na wydanie wyroku uwzględniającego żądanie pozwu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 września 1983 roku, III CRN 188/83, OSNC 1984, nr 4, poz. 60). Istotnym jest przy tym, iż mimo, że Sąd jest związany uznaniem powództwa, to obowiązany jest jednak dokonać oceny, czy czynność ta nie jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. W doktrynie zauważono, że ocena, czy zachodzi niedopuszczalność uznania powództwa, powinna nastąpić w zasadzie wyłącznie w świetle materiału procesowego znajdującego się w aktach sprawy. Wskutek uznania przewodniczący zamyka rozprawę (art. 224 § 1 kpc) i wydaje tzw. wyrok z uznania, uwzględniający powództwo w zakresie objętym uznaniem.

Mając na uwadze wskazany przez powoda stan faktyczny i wysokość dochodzonego roszczenia, Sąd stwierdził, że uznanie powództwa nie było sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego i nie zmierzało do obejścia prawa.

Wobec powyższego Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

Sąd uwzględnił wniosek pozwanej E. M. (1) o rozłożenie zasądzonego roszczenia na raty, albowiem zgodnie z treścią art. 229 k.p.c. nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie

nie budzi wątpliwości. Z kolei art. 230 k.p.c. stanowi, że gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane.

Wobec powyższego Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 4.387,03 złotych wraz odsetkami umownymi w wysokości 10% w stosunku rocznym od dnia 2 sierpnia 2018 roku do dnia 21 listopada 2018 roku w wysokości 133,41 złotych, jednocześnie rozkładając kwotę 4.520,44 złotych na raty w wysokości po 100,00 złotych miesięcznie.

Według bowiem art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenia, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. Przepis art. 320 k.p.c. - obok charakteru proceduralnego ma także - mimo zamieszczenia go w kodeksie postępowania cywilnego - cechy normy materialno-prawnej. Uprawnia on bowiem sąd do modyfikacji treści łączącego strony stosunku zobowiązaniowego, dając sądowi możliwość orzekania o sposobie spełnienia świadczenia w sposób bardziej dogodny dla zobowiązanego, aniżeli wynikałoby to z regulacji prawno-materialnej.

Sąd rozkładając na raty należne wierzycielowi świadczenie dokonuje modyfikacji dotychczasowego stosunku cywilno-prawnego łączącego strony. Uprawnienia do rozłożenia zasądzonych świadczeń na raty przysługują sądowi w szczególnie uzasadnionych wypadkach, a więc w sytuacjach w których ze względu na stan majątkowy, rodzinny czy zdrowotny spełnienie zasądzonych świadczeń byłoby dla pozwanego niemożliwe do wykonania lub w każdym razie bardzo utrudnione i narażałoby go na niepowetowane szkody. Trudności w spełnieniu świadczenia mogą być obiektywne bądź subiektywne, w tym spowodowane działaniem samego dłużnika (porównaj: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2015r. II CSK 409/14, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 kwietnia 2014r. V CSK 302/13, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 kwietnia 2015r. II CSK 383/14, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14 marca 2014r. I ACa 1239/13).

Przepis art. 320 k.p.c. określa zatem szczególną regułę wyrokowania, dotyczącą przedmiotu orzekania, dającą sądowi możliwość uwzględnienia także interesu pozwanego w zakresie czasu wykonania wyroku, a interesu powoda, przez uniknięcie bezskutecznej egzekucji. Ze swej istoty norma ta ingeruje w słuszne prawa wierzyciela odsuwając termin, od którego uprawniony może egzekwować swoje prawo w drodze przymusu (por. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 kwietnia 2014 roku V CSK 302/13).

Ochrona, jaką zapewnia dłużnikowi art. 320 k.p.c. wymaga jednak uwzględnienia wszystkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces. Decydując o rozłożeniu zasądzonych w wyroku świadczeń na raty należy odpowiednio wyważyć interesy obu stron. Rozłożenie zasądzonych świadczeń na raty jest racjonalne, gdy dłużnik wykaże, że dysponować będzie środkami umożliwiającymi tak zmodyfikowanego obowiązku w sposób odczuwalny ekonomicznie przez wierzyciela (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 31 maja 2012 roku I ACa 242/12 i wyrok Sąd Apelacyjny w Warszawie z dnia 14 maja 2014 roku I ACa 1681/13).

Rozłożenie na raty może więc mieć miejsce wtedy, gdy w sprawie ustalone zostało, że pozwany będzie w stanie realizować spłatę w ratach, że będzie dysponował środkami dla wykonania zmodyfikowanego obowiązku. Tylko to bowiem gwarantuje wykonanie wyroku bez wszczęcia i prowadzenia postępowania egzekucyjnego, a więc cel, któremu przyświeca regulacja wynikająca z art. 320 k.p.c.

Rozłożenie zasądzonych świadczeń na raty ma jednak ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego - zasada prawna z dnia 22 września 1970 roku, III PZP 11/70, OSNC 1971, nr 4, poz. 61).

W niniejszej sprawie, w ocenie Sądu, zasądzone roszczenie na mocy art. 320 k.p.c. należało rozłożyć na raty, z uwagi na trudną sytuację materialną i osobistą pozwanej E. M. (1). Nie zastosowanie bowiem w tym wypadku przepisu art. 320 k.p.c. mogłoby narazić pozwaną na niepowetowaną szkodę.

Przede wszystkim podkreślenia wymaga postawa procesowa pozwanej, która nie kwestionowała roszczenia ani co do zasady ani co do wysokości (zauważyć należy, że postawa taka może właśnie stanowić pozytywną przesłankę rozłożenia na raty świadczenia, gdy zobowiązany podnosi, iż nieuregulowanie długu jest spowodowane jego złą sytuacją majątkową – tak Sąd Najwyższy w powołanej już uchwale z 9 kwietnia 2015 roku).

Oceniając natomiast aktualną sytuację finansową i rodziną pozwanej, Sąd nie miał żadnych wątpliwości, że nie jest ona w stanie jednorazowo uregulować zasądzonego świadczenia. Pozwana utrzymuje się wyłącznie z dochodu w postaci renty rodzinnej w wysokości ponad 2.010,86 złotych, który przeznaczona na koszty związane z najmem i utrzymaniem lokalu mieszkalnego oraz zakup leków z uwagi na stan zdrowia i stany depresyjne oraz próbę samobójczą. Istotnym jest również, że pozwana na poczet zobowiązania uiściła kwotę 2.381,66 złotych, jak również, że wobec niej nie są prowadzone żadne postępowania egzekucyjne, mimo że pozwana posiada jeszcze inne zobowiązania finansowe, które jednak reguluje. Dlatego też aby uniknąć egzekucji i umożliwić pozwanej dobrowolne regulowania swoich zobowiązań – wobec powoda oraz pozostałych wierzycieli – rozłożenie świadczenia na raty było celowe.

Wobec powyższego uznając, że zaistniały przesłanki określone w art. 320 k.p.c. Sąd rozłożył zasądzone świadczenie na 69 rat, zgodnie z wnioskiem pozwanej co do wysokości poszczególnej raty. Zasądzając świadczenie Sąd przyznał powodowi również odsetki od zasądzonego roszczenia za okres do dnia wydania wyroku (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 września 1970 roku III CZP 11/70). Określił też obowiązek zapłaty odsetek - w razie uchybienia terminu płatności poszczególnych rat – z tym, że w zakresie rat obejmujących część świadczenia, od którego dochodzone były umowne odsetki w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie - z odsetkami stanowiącymi czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP w skali roku, nie więcej niż odsetki maksymalne za opóźnienie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 102 kpc, który stanowi, że w wypadkach szczególnie uzasadnionych Sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie takie szczególne okoliczności zaistniały. Pozwana jest osobą schorowaną, prowadzącą samodzielnie gospodarstwo domowe oraz przeznaczającą osiągnięty dochód na utrzymanie nieruchomości, która wynajmuje oraz koszty leczenia i utrzymanie siebie. Ponadto reguluje ona pozostałe zobowiązania finansowe.

Dlatego też Sąd orzekł jak w punkcie 3 sentencji.